

Bernard Kowalczyk

Wiara martwa czy żywa?

Czy Abraham usprawiedliwiony został z wiary, czy z uczynków? Takie pytanie może zrodzić się w sercu czytelnika Pisma Świętego.

Nauka o usprawiedliwieniu należy do podstawowych zasad wiary chrześcijańskiej. W Nowym Testamencie, w dwóch Pismach jest mowa o usprawiedliwieniu w kontekście życia Abrahama.

Apostoł Paweł w Liście do Rzymian (4,2-8) napisał: *„Cóż tedy powiemy, co osiągnął Abraham, praojciec nasz według ciała? Bo jeśli Abraham z uczynków został usprawiedliwiony, ma się z czego chlubić, ale nie przed Bogiem. Bo co mówi Pismo? Uwierzył Abraham Bogu i poczytane mu to zostało za sprawiedliwość. A gdy kto spełnia uczynki, zapłaty za nie nie uważa się za łaskę, lecz za należność. Gdy zaś kto nie spełnia uczynków, ale wierzy w tego, który usprawiedliwia bezbożnego, wiarę jego poczytuje mu się za sprawiedliwość”*.

A w Liście Jakuba (2,14-24) czytamy: *„Cóż to pomoże, bracia moi, jeśli ktoś mówi, że ma wiarę, a nie ma uczynków? Czy wiara może go zbawić? Jeśli brat albo siostra nie mają się w co przyodzierać i brakuje im powszedniego chleba, a ktoś z was powiedziałby im: idźcie w pokój, ogrzejcie się i nasycie, a nie dalibyście im tego, czego ciało potrzebuje, cóż to pomoże? Tak i wiara, jeżeli nie ma uczynków, martwa jest sama w sobie [...] Czyż Abraham, praojciec nasz, nie został usprawiedliwiony z uczynków, gdy ofiarował na ołtarzu Izaaka, syna swego? Widzisz, że wiara współdziałała z uczynkami jego i że przez uczynki stała się doskonała. I wypełniło się Pismo, które mówi: I uwierzył Abraham Bogu i poczytane mu to zostało ku usprawiedliwieniu, i nazwany został przyjacielem Boga”*.

W powyższych tekstach widzimy, że zarówno Paweł, jak i Jakub posługują się tym samym tekstem z 1 Moj. 15,6: *„Uwierzył Abraham Bogu i to poczytane mu zostało za sprawiedliwość”*. Apostoł Paweł w tym kontekście mówi o usprawiedliwieniu z wiary, św. Jakub natomiast o usprawiedliwieniu z uczynków.

Aby rozwiązać ten problem, musimy, przede wszystkim, uznać, że Słowo Boże się nie myli i nie ma w nim sprzeczności. Zaufanie do Pisma Świętego, pełnego Bożego objawienia, jest naszą naczelną zasadą. Następnie, by zrozumieć duchowy sens obydwu wypowiedzi, zwrócimy uwagę na pięć ważnych momentów w życiu Abrahama.

Po pierwsze: Abram, syn Teracha, w wieku 75-ciu lat, na rozkaz Pana opuszcza Haran, by udać się do Kanaanu, na podstawie następującej obietnicy: *„A uczynię z ciebie naród wielki i będę ci błogosławił, i uczynię sławnym imię twoje, tak że staniesz się błogosławieństwem”*.

Po drugie: Kiedy Abram miał 85 lat, Bóg zawarł z nim przymierze i skonkretyzował swoją obietnicę mówiąc: *„[Dziedzicem będzie] ten, który będzie pochodził z wnętrzości twoich. Potem wyprowadził go na dwór i rzekł: Spójrz ku niebu i policz gwiazdy, jeśli możesz je policzyć! [...] Tak liczne będzie potomstwo twoje. Wtedy uwierzył Panu, a On poczytał mu to ku usprawiedliwieniu”*.

Po trzecie: Kiedy Abram miał 99 lat, Bóg odnowił z nim przymierze, darował mu imię Abraham i zachęcił go: *„Trwaj w społeczności ze mną i bądź doskonały!”*. Znakiem przymierza było obrzezanie.

Po czwarte: W wieku 100 lat, Bóg objawia Abrahamowi imię syna, z którym zawarte będzie przymierze wieczne. Synem obietnicy był Izaak, a nie Ismael, którego urodziła niewolnica Hagar. I w tym czasie Sara poczęła i urodziła Izaaka.

Po piąte: Kiedy Abraham ma 114 lat, Bóg zażądał, by Abraham złożył Mu Izaaka na ołtarzu, na ofiarę całopalną.

Widzimy więc wyraźnie, że od momentu przeżycia przez Abrahama usprawiedliwienia do momentu ofiarowania Izaaka upłynęło 29 lat. Jest to ważne dla naszego rozważania. Powróćmy zatem do przeczytanych na wstępie tekstów. Ogólnie należy stwierdzić, że List Apostoła Pawła do Rzymian jest systematycznym wykładem o usprawiedliwieniu bezbożnego człowieka. Innymi słowy - człowieka, który żyje bez Boga. Stan oddzielenia od Boga jest stanem grzechu. Aby to oddzielenie można było usunąć, potrzebna była ofiara Jezusa, a Jego krew zmywa wszelki grzech. Doskonałe dzieło Jezusa Chrystusa dokonane na krzyżu jest wystarczające do zbawienia. Zbawienie jest darem Bożej łaski. Skoro jest to dar, to nic innego nie możemy zrobić, jak tylko go przyjąć albo odrzucić. Aby przyjąć zbawienie, potrzebna jest wiara i ona wystarcza. Jest to wiara zbawiająca. Tak stało się z Abrahamem, kiedy w wieku 85 lat spotkał się z Panem i jego wiara sprawiła, że dostał usprawiedliwienia.

Natomiast do kogo i o czym pisze św. Jakub w swoim liście? Jakub kieruje swoje słowa do rozproszonych, wierzących Żydów, zachęca ich do wytrwałości i doświadczania wiary.

Zauważmy, że Jakub używa sformułowania negatywnego - wiara martwa. Jej pozytywną przeciwwagą jest wiara żywa. Gdy Jakub pisze o usprawiedliwieniu z uczynków, odwołuje się do sytuacji, w której zostaje ofiarowany Izaak, do piątego punktu naszej chronologii z życia Abrahama. Ma to miejsce w 29 lat po przeżyciu usprawiedliwienia, w 15 lat po odnowieniu przymierza i w 14 lat po otrzymaniu konkretnej obietnicy o narodzinach Izaaka. W tej sytuacji Abraham musiał okazać wiarę żywą, popartą uczynkiem. Czynił to jako doświadczony sługa Boży, a nie jak ktoś, kto dopiero co przeżył pierwsze spotkanie z Panem i dostał usprawiedliwienia.

Dlaczego Bóg zażądał ofiary Izaaka? Działanie Boga spowodowane musiało być, albo koniecznością ingerencji w sposób, w jaki Abraham chodzi z Bogiem, albo jest wielką niekonsekwencją Boga, który daje obietnice, a później je odbiera. To drugie wykluczamy, ponieważ nie zgadza się to z tym, co o Bogu wiemy, że On jest sprawiedliwy! Pozostaje zatem tylko pierwsza możliwość. Kluczem jest tutaj wezwanie Boga: „*Weź syna swego jedynaka swego Izaaka, którego miłujesz, i udaj się do kraju Moria i złóż go tam w ofierze całopalnej na jednej z gór, o której ci powiem*”.

Wszchemogący Bóg zwraca Abrahamowi uwagę, że jego miłość do Izaaka osłabia jego przywiązanie do Boga, jako Dawcy obietnicy. Bóg powiedział: „*Trwaj w społeczności ze mną i bądź doskonały!*” Całkowite wypełnienie się obietnicy znalazło się w zagrożeniu, ponieważ Abraham zaniedbał społeczność z Bogiem. A ze swojej strony Bóg chce być wierny swoim obietnicom aż do końca.

Ale czy to możliwe, aby Bóg naprawdę pragnął śmierci Izaaka? Nie! Zwróćmy uwagę, iż Bóg powiedział, że jeszcze raz się objawi, aby wskazać właściwą górę. Po co miałyby się Bóg objawiać? Żeby zabrać życie, czy żeby je dać? Abraham otrzymał pewność, że Izaak będzie żył, a Bogu chodziło o samego Abrahama. Dwa razy sam o tym świadczy: Pierwszy raz, gdy mówi do sług swoich: „*Zostańcie tutaj z osłem, a ja i chłopiec pójdziemy tam, a gdy się pomodlimy, wrócimy*”. Drugi raz, gdy udziela odpowiedzi na pytanie Izaaka: „*Bóg upatrzy sobie jagnię na ofiarę, synu mój*”.

Abraham mówi w czasie przyszłym, ponieważ otrzymał pewność w tym samym momencie, kiedy Bóg dał mu polecenie. Dlatego Abraham idzie i jest posłuszny Bogu do końca, do momentu, kiedy unosi swój nóż do góry. Świadczy w ten sposób, że jest posłuszny Bogu. Nauczył się posłuszeństwa i doskonałości. Dlatego otrzymał objawienie o Mesjaszu. Tak naprawdę, to ofiara z Izaaka została złożona. Kiedy Abraham schodził z góry, nadal kochał Izaaka, ale już w inny sposób. Bóg znalazł się na pierwszym miejscu w jego życiu.

Abraham posiadał wiarę żywą, popartą uczynkiem. Przez posłuszeństwo został usprawiedliwiony z tego, że nie pamiętał o Bogu tak, jak powinien pamiętać. Wiara żywa prowadzi do doskonałości przed Bogiem. Tych, co mają wiarę żywą, Bóg uważa za swoich przyjaciół.

Jakub wypowiada też następującą prawdę: „*Poczytajcie to sobie za najwyższą radość, gdy rozmaite próby przechodzicie, wiedząc, że doświadczenie wiary waszej sprawia wytrwałość, wytrwałość zaś niech prowadzi do dzieła doskonałego, abyście byli nienaganni, nie mający żadnych braków*”.

Na koniec pragnę przypomnieć raz jeszcze, że wiara żywa jest konsekwencją przeżycia usprawiedliwienia z wiary, przez spotkanie się ze Zbawicielem, Jezusem Chrystusem i przez przebaczenie grzechów.

Czy zatem uczyniłeś już pierwszy krok, krok wiary, która może doprowadzić cię do zbawienia i przeżycia pełnego Bożego usprawiedliwienia?

<http://kzszczecinek.forjesus.eu>